

SLAVONEC.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 202.

V Ljubljani, v sredo 4. septembra 1889.

Letnik XVII.

Upadki ali bankroti.

I.

Nova kazenska postava, sestavljena od pravosodnega ministra, obsega tudi premembo kaznij gledé goljufivih upadkov ali konkurzov. Židovske novine so se hkrati spravile na razpravljanje prestroгих kaznij na bankrotarje. Vémo zakaj; saj je neka vrsta ljudij izumila ta koristni „kšeft“ bankrotarski in ga torej neradi vidijo omejenega po ostri kazni, koja bode mnoge odstrašila od teh doslej lahko mišljenih trgovskih kozolcev, pri kojih ne trpi glava, pač pa se polnijo žepi.

Ne mine skoro teden, v večjih mestih dan, da bi ne bil zglašen kak konkurz. Za malenkost se tu nikoli ne gré, to še vredno ni, da bi človek delal bankrot radi nekoliko stotakov; najmanjša svota je 5—10.000 goldinarjev. Toda to so sami novinci, ki tako počenjajo, in niso še izurjeni in premeteni ljudje; polagoma se že naučé in izvezbajo, da postanejo bankrotarji za 100—200.000 gold.

To rokodelstvo je dokaj lahko. Nekdo ima par goldinarjev, v najem vzame prodajalnico, upravi jo najkrasneje, blago naroči na upanje pri nekaterih založnikih ter je prodaje pod ceno. Kupei se kar vsipajo v njegovo prodajalnico. Prva naročba se, kar je umevno, plača; drugi pot se naroči še več blaga, kupčija raste, blago iz prodajalnice se izgublja, dolgovi se množe, in ko vže „čislani in pošteni trgovci“ čuti, da mu tla goré pod nogami, poskrije kar more; v trgovinskih knjigah je po znanem receptu vse lepo spravljeno in — ozvani se konkurz. Upniki privró vkupe: prazna je prodajalnica, blagajnica tudi, v knjigah je polno dolgov, trgovec pa miga z rameni, da ne more plačati, ker je suh. Žalega se mu ne sme nič učiniti. Nastane torej poravnanje. Trgovec se dogovarja z upniki, in dobro se še obnese, ako jim dá 40 odstotkov, ostalih 60 odstotkov in dobišek pa obliči ondi, kamor doslej niso stezali svoje roke paragrafi zakona.

Ako pa se neče pogoditi in pobotati, pride vsa zadeva pred sodišče. Tu je cela kopica izgovorov: Soproga je mnogo potrebovala pri gospodinjstvu, istotako gospice in sinovi, pokvarilo se je tudi blago, ni več v šegi, moralo se je prodajati pod ceno, dalje pa še ti raznovrstni nesrečni prigodki pri kupčiji. Takó se nakopiči mnogo izgovorov, vse drugo pa pomôre za dobro nagrado — odvetnik. In če se vsa zadeva obrne na slabše, presedi bankrotar osem dni, k večjemu štiri tedne v zaporu na Žabjaku. Ostavši zapor, prične kupčijo in otvori prodajalnico na ime — svoje žene. Kolikor je imel goldinarčkov početkom, obrodili so mu z bankrotom nekoliko tisoč, s temi začne kupčijo znova ter se pripravlja k novemu bankrotu, koji mu zopet nakloni nekoliko desetisočakov. To je tatvina na debelo, premišljena, preračunjena tatvina, nikoli pa ne brez dobička, kojega mu v novošegnji družbi ne očita in ne prebaciva nihče.

Ozrimo se le dvajset let v minolost nazaj, in ako uvažujemo, kaj so bili neki današnji bogataši, da razun culice, s trto zvezanih črevljev in lepe porcije drznosti nič drugega niso imeli, in ako motrimo, po kakih potih so se povzpeli in prišli do milijonega bogastva, tu stoprav pridemo na sled, v kaki meri se izvaja bankrotarstvo. Poznamo ljudi, koji so napravili vže šestkrat bankrot v desetih letih, in za to so sedeli vkupe dva ali tri mesece, toda dandanes pa tudi sedé v krasnih hišah na baržunastih blazinah ter igrajo — gospoda!

Nedavno obsodilo je sodišče tata na 13 mesecev radi male tatvine v zapor. Kazen prejel je zaradi tega tako veliko, ker je bil tat že iz navade in kaznovan nekaterikrat zbog tatvine. Ukradel je za 12 gold. raznih rečij. Nedavno stal je pred istim sodiščem bankrotar radi zakriviljenega upadka v znesku 30.000 gold. in dobil je samo 14 dni. Slednji je bil že enkrat kaznovan radi upadka.

In mali ta tat zaslužil je kazen, kdo bi temu oporekal, kajti oškodoval je na imovini nekoliko ljudij. Toda bankrotar napravi škode na tisoče, po

bankrotu oškodovani so denarni zavodi in upniki na velikih svotah svojega imenja, vsled upadka denarnih zavodov izgubi pa cela vrsta svoje prištedke, denarne vloge; takó bankrotar na debelo, v velikem osiromašuje celo vrsto ljudij.

Tat na drobno nevaren je imetju, radi tega treba ga storiti neškodljivega; toda tat na debelo, bankrotar, zasluži razmerno tudi večjo, hujšo kazen. Vsled dosedanjega kazenskega zakona je to skoro obratno.

Iz Hrvatske.

(Izviran dopis.)

„Divide et impera“ je staro geslo vladajočih mogotcev, ki se tudi pri nas kaj rado upotrebljuje, da se utrú pot novi državni ideji, kateri se mora vse žrtvovati. Naši protivniki so dobro znali, da se hrvatski narod ne da tako lahko pridobiti za njihove namere, kajti če tudi je živel skoz osem vekov združen z Ogersko, vendar zato ni nikdar popustil svojih pravic in svoje samostalnosti, marveč jo je branil vselej z vso odločnostjo. Da ne govorimo o prejšnjih časih, ki so polni takih borb za samostalnost in celokupnost kraljevine Hrvatske, spomenimo samo najnovije dogodjaje. Tudi nočemo zdaj govoriti o tem, kako so se protivniki naši trudili in se še trudijo, da ostanejo prebivalci Hrvatske razdeljeni na dva naroda, na Hrvate in Srbe, čeravno jih samo vera deli. Kako so znali poslednje rabiti v svoje politične svrhe ter jim obljubiti vse, kar so zahtevali, o vsem tem za zdaj molčimo, kajti prežalostno je to spominjati. Da bode razdor še večji, posegli so naši vladajoči mogotci še dalje. Ni dosta, da se razlikuje narod po veri, tudi po zemljah naj bode različen: tukaj Hrvat, tam Slavonec, kajti dve ste kraljevini, namreč: Hrvatska in Slavonija. Treba je tedaj gojiti v hrvatskem prebivalstvu Slavonije posebno domoljubje slavonsko ter ga vse bolj vezati na slavonski glavni grad Osek. Ta ideja ni nova, nego se goji že dalj časa. Pot pripravljajo madjarski časopisi, v katerih dokazujejo glasoviti madjarski zgodovinarji

LISTEK.

Grega Tobakar.

(Črtica iz življenja tihotapeev.)
(Konec.)

Deloma dremaje, deloma čujé prežali smo na svojem mestu po napovedanih gostih in čakali njih obiska, kateri nam je imela dovesti — polunoč.

Kazalec na uri opominjal nas je biti opreznim, kajti manjkalo je le še četrt ure do 12. Zdaj smo se nekoliko bolj pripravili na — „sprejem“, če tudi ni bilo ni po „Gregi“, ni po sodrugih njegovih še nikakega sluha. A upanja nismo zgubili, marveč smo se za trdno nadejali — vspeha, in sicer če ne takoj, pa gotovo v teku jedne ure... Ipak smo za „naskok“ imeli še vedno nove „načrte“ poleg onega, ki je bil seveda že dosti poprej dogovorjen!... Zdaj je eden iznašel boljšega, zdaj drugi, pa — kar mora biti, to mora biti, dejáli smo, disciplina je merodajni faktor pri „uniformi“, in te se nam je bilo držati!

Mojega tovariša jel je že zaspanec grabiti, kakor sem sodil po njegovem zdéhanji, k sreči da le mimogredé, kajti kmalu se je razvedril. — Baš si jameva

popravljati najino ležišče, zdajci začujemo neko lajanje psov doli v vasi I—fah, od katere smo bili kake četrt ure oddaljeni. Vsi postanemo pozorni.

Tovariš na nasprotni strani zašepeče nama poluglasno: „Pozor! — bližajo se, psi jih že slutijo!“ — In zopet je utihnilo v našem obližji. — Lajanje psov se je čulo v eno mér, zdaj smo bili že skoraj nekako preverjeni, da ne velja to lajanje nikomur družemu, nego tihotapeem. Vsi trije smo bili pripravljeni na skok, kakor hitro bode najin starejši tovariš pozval naju, ko se približajo ponočni čuki.

Ker se je bilo nebo do dobra pooblačilo in je zbog tega mrzaz ponehal, postalo je za nas stanje tolikanj ugodno, da smo tudi brez ogrinjač upali se preganjati sovražnika. Prevelika — mesečna — svetloba bila bi nam prej škodovala, nego koristila; kazalo je vendar vse da, dobimo kmalu zopet novo izdajo snega!

Mirno, kot bi ne bilo življenja v nas, čakamo in zremo okrog sebe proti onej strani, od koder so se imeli približati — sovražniki. Ura je bila že četrt čez polunoč. Nekako tesno postajalo nam je v prsih in srce bilo je glasneje nego navadno.

„Pst!“ zašepeče tovariš, „bližajo se, tam doli stopa nekdo po stezi navzgor! Nekaj črnega vidim, to je moška podoba, počasi se bliža, pazita tedaj!“

V istini je bil nekdo. Tudi mi dva sva opazila, ko se ozreva doli na ono stran.

In zdaj prideta druga dva za njim, po vrsti gredó, drug za drugim! Kateri je Grega? Mislim da zadnji. „Pst! tiho in pozor, ko dojdejo gori, in si bodo hoteli nekoliko oddahniti, tedaj pazita! Kakor sem nakazal vama: jaz od zadaj, vi dva od spredaj, a vsi z jednim glasom, kakor vesta!...“

Tiho kot bi nam pretila nevarnost, tičali smo vsak na svojem mestu in zrlí po rebri doli na stezo, po kateri so jo počasi pomikali zlikovci s svojimi „tovori“. Trije so bili. Prvi — kot predstraža kakih 20 korakov pred ostalima dvema (tihotapei so kakor divje koze; vedno imajo postavljeno stražo na potu, kakor na družem mestu. Če jim je sreča ugodna, ne dá noben glasú od sebe, a kadar jim prede za kožo, tedaj pa prvi zabrlizga, in to je znamenje ostalim, da jo imajo — odkuriti, kolikor jih morejo nesti peté).

Da so le-ti trije vedeli, kakšen sprejem da jih čaka, ne bili bi šli tako v sé zamišljeni naravnost — proti nam!...

„Pripravita se, v roke puške in — pogum!“ — zašepeče nama tovariš.

Približali so se nam oni trije do 50 korakov. „Ko bodo pri nas, tedaj po koncu oba!“

á la Pesty, da je Slavonija madjarska županija, in da so se te kraljevine Hrvati polastili še le v naj-novejšem času. Tudi s tem, da je bilo v Oseku za Slavonijo posebno finančno ravnanje proti jasnemu zakonu postavljeno, je bil storjen korak bližje k tej ideji. Razun drugih sličnih činov dokazuje pa še posebno to nakano naših mogotcev letošnja regionalna izložba slavenska v Oseku.

Se poprej nego se je imelo v hrvatskem saboru zaključiti, da se ima v Zagrebu prirediti l. 1891 velika razstava cele kraljevine Hrvatske, sprožena je bila misel o tej regionalnej izložbi, za katero se je posebno zanimal ban in drugi slavonski velikaši. Dočim se je za občno izložbo v Zagrebu trdilo, da je to predrago in kaj dvojbeno podjetje, za katero zemlja ne more denarja tako lahko zmoči, bilo je za slavonsko izložbo dosta sredstev od vseh strani ter se je tudi zares oživitvorila pod pokroviteljstvom samega bana in 19. avgusta odprla. Vladini listi se niso mogli dosta nahvaliti, kako je vse lepo prirejeno in kako svečano je bila razstava odprta. Tudi opozicijske novine se radujejo, da je posestrima kraljevina s to izložbo tako lepo uspela, ali ne morejo zamolčati, kako se je moglo pri svečanem odpretju popolnoma pozabiti na hrvatsko kraljevino. Ban namreč ni v svojem govoru niti z besedo omenil o Hrvatski, kakor da on niti ni ban hrvatski nego samo slavonski, da narod v Slavoniji ni hrvatski nego slavonski. Po „Obzoru“ bi imeli Hrvati na ta način zdaj že štiri domovine: širjo domovino, država krone sv. Štefana s prestolnico v Budimpešti, obe ōži domovini: Hrvatsko z glavnim mestom Zagrebom in Slavonijo z glavnim mestom Osekom ter najoŹjo domovino Nuštar (rodno mesto bana Khuena-Herdervarya).

To je plod onega gesla „divide et impera“, ki se tako konsekvntno izvaja in hrvatskemu narodu hude udarce zadaje. Kako dolgo pa bo to še trajalo, to zná samo previdnost boŹja.

Občni zbor „Narodne šole“.

Takoj za „vdovskim“ zborom otvori predsednik gosp. Srećko Stegnar zborovanje „Narodne šole“. Pristrčno pozdravlja navzoće č. ude, kateri so pokazali s svojo navzočnostjo, da se zanimajo za delovanje „Narodne šole“ in za šolstvo sploh. Dalje pravi, da je poleg duhovniškega stanu najvaŹnejši učiteljski stan, in v dobrem značaju naj se strinjajo vsi učitelji. Dasiravno se „Narodna šola“ noće ponašati, vendar je ona v teku 17 let mnogo dobrega storila za prospeh slovenskega šolstva. Temu je pa največ pripomogla požrtvovalnost čast. društvenikov in dobrotnikov, katere imenuje. — Vsem hvala in slava!

Da pa se more blagi namen doseči, imamo se v prvi vrsti zahvaliti milosti in dobrotljivosti našega premilega vladarja, zato pozivljam, da trikratni „Slava“ zakličete našemu cesarju Franu Josipu I., kar se zgodi. Nato prosi gosp. tajnika, da izvoli o društvenem delovanju poročati.

Tajnik gosp. Fr. Govekar poroča nato zelo obširno in zanimivo o društvenem delovanju nekako tako-le:

Počasi in previdno so stopali vsi trije, drug za drugim po sneŹeni stezi proti nam, in po sklonjenem životu se je dalo videti in soditi, da nosi slehern teŹko breme... Le še kakih 15 korakov in — bili smo si blizu, prav blizu!... Trenotek vaŹen za naš službeni pošel je prišel!

„Stojte, nihće dalje!“ — zaupije najin tovariš in skoči za hrbet zadnjemu in ga zgrabi... Ta je bil Grega.

„Ne koraka dalje, in ne ganiti se!“ — skočiva v trenotku mi dva od spredaj pred prva dva in ju zgrabiva, grozeč jima z nasajenima bajonetoma...

„Kdor se gane, gorje mu!“ — zagromi od zadaj tovariš, pribliŹajoč se nama z Grego, katerega je bil že vklenil.

V prvem hipu nastala je tihota, a — zdajci jeli so se vsi trije gibati, da bi jo odkurili, a tudi mi dva sva svoj plen — vklenila radi previdnosti, še bolj pa — potrebe!...

Zdaj pričeli so drug za drugim kleti, godrnjati in zvijati se, a vse jim ni nič pomagalo. Bili so „naši“ z blagom vred, katero so mislili lepo odnesti, slučaj pa je nanesel drugače!...

„Zdaj greste vsi trije z nami in — tabak, a naj nihće ne skuša odtegniti se, inače boe svoj poskus obŹaloval!“ — deje najin tovariš, in —

Slavno društvo!

Pri obćnem zboru dné 5. oktobra predlanskega leta je bil soglasno voljen stari odbor, in ko se je odbor konstituiral, izročilo se je opravištvu tudi prejšnjim funkcionarjem; vsled tega je bil odbor tako-le sestavljen: g. Srećko Stegnar, predsednik, g. Andrej Źumer, namestnik, g. Matej Moćnik, blagajnik, g. Fran Govekar, tajnik, g. A. Funtek, g. Henrik Podkrajsek, g. Andr. Praprotnik, g. Fr. Praprotnik, g. Ivan Tomšić, odborniki. Izmed teh je 7 ljubljanskih, 2 pa sta vnjanja odbornika. Po pravilih (§ 9. a) mora vsaj 6 odbornikov v Ljubljani stanovati.

Tudi za pretećeno XVII. društveno leto ostal je odbor nepremenjen, ker zaradi slavnostnega koncerta na čast štiridesetletnice vladanja presvetlega cesarja ni preostajalo časa, da bi se bila vršila glavna redna skupščina, dasiravno je bil odbor pripravljen, društveni račun predložiti in o svojem delovanju poročati.

Odborovo poročilo sega torej nazaj v l. 1888. in 1889.; zato mi je dolŹnost, da vaŹnejše zadeve „Narodne šole“ spojim — kolikor je to moŹno v skupno izvešje in narišem v kratkih potezih odborovo delovanje za dveletno dŹbo.

Odborovih sej razun one dné 6. junija 1888, o kateri je prinesel „Učit. Tovariš“ obširnejše poročilo in pri kateri se je določilo, da se v proslavo štiridesetletnice vladanja Nj. veličanstva obdaruje 30 ljudskih šol z ruskim računalom, s pripravo za pojasnjevanje drobcev in z zbirko stereometričnih teles, ni bilo sklicanih. Niti vloge in prošnje društvenikov, niti običajna opravila utemeljena v pravilih, niti rešitve mnogoterih zahtev in naročil niso dale povoda, sklicevati odbora v posvetovanje.

Delavnost odbora raztezala se je zgolj na naročevanje in kupovanje šolskega blaga, vkajŹenje dohodkov in troškov ter razpošiljanje raznih učil, poleg tega je tudi bilo precej dopisovanja in nekoliko vlog za podelitev podpor v društvene namene. Ta opravila pripadajo največ funkcionarjem, ki so storili, kar je bilo v njihovi moči, da so zadovoljili čast. društvenike.

Opravila je največ v prvem četrtletju. Tu prihaja „Narodni šoli“ skoro vsak dan kako naročilo, katero je treba zaradi nujnosti navadno takoj rešiti. Pri tacihi okolnostih tudi z najboljšo voljo načelnništva skoro ni mogŹe, gospode odbornike k seji sklicevati, kar bi se moralo teden za tednom zgoditi. — Rešitev tekoćih opravil izročena je torej opravištvu, ki je kljub vztrajnosti in požrtvovalnosti mnogokrat v zadregi častitim društvenikom ustreči, osobito kadar gré za obilnejša vračila in podpore, društvena zaloga pa začne pojemati in blagajnica hirati na sušici.

Da se slavni zbor uveri o rećenem, bodi še povedano, da je bilo od oktobra do 1. januarja 1888 postreŹenih 83 članov, in v isti dŹbi pretećenega društvenega leta ravnotako 83. — Proti koncu šolskega leta upravni odborniki većinoma počivajo z malimi presledki.

Umestno se nam zdi tu opomniti, da bi bilo odboru jako olajšano delovanje, ko bi gg. društveniki ob koncu šolskega leta ali vsaj za časa po-

podali smo se počasi na pot proti domu, ponosni na svoj uspeh in — plen!

Ura bila je že jedna čez polunoč.

Nebo je bilo moćno oblačno in vsak hip je bilo pričakovati, da jame sneŹiti. Po istej poti, koder smo mi trije prišli, vrnili smo se s tihotapsko druŹbo zopet domov, a prej smo sevėda vse svoje stvari pravilno vredili.

Tihotapce postavili smo po vrsti v sredo med nas. Pred njimi šel je moj tovariš, a zadej za temi midva s starejšim tovarišem. Da so imeli ti zlikovci na tem potu dokaj neugoden položaj, dá se misliti. Bili so vsi trije vklenjeni, a poleg tega morali so nesti vsak še svoje breme — zvezani tabak, katerega so mislili vtihotapiti na svoj dom!

Med potom ni bilo nikakega pogovora, temveč korakali smo molće dalje, kajti bilo nam je na tem leŹeće, da dojdemo o pravem času do mesta. Sredi pota jelo je pa tudi nekoliko sneŹiti, zato smo pospešili korake...

Ostalo pot smo kmalu prekorakali, dasi nam je sneg vedno belj nagajal. — Ob 5. uri v jutro došli smo v mesto vsi „beli“.

Vjetnike svoje smo oddali jetničarju sodišća in mu naročili, naj dobro nánje pazi, ugrabljeni tabak pa smo ponesli z veliko teŹavo — v našo

čitnico samo naznanili z dopisnico kolićino blaga, katero mislijo od „Narodne šole“ naročiti. Posebno bi bil ta obzir do odbora priporočiti onim, ki skoro vso zaŹogo, oziroma potrebsćino za svojo šolo zajemajo pri „Narodni šoli“ in sicer danes nekaj, jutri nekaj. Taka većkrat ponavljajoća se naročila obteŹujejo poslovanje prav znatno. V tej zadevi je odbor že većkrat svoje mnenje objavil, vendar je primorán to danes ponavljati, da se nedostatki kolikor moć odpravijo. Sploh pa se odbor sklicuje na poročilo o odborovi seji dné 6. junija 1888, ki je natisnjeno v „Učit. Tovarišu“ šte. 12 iz leta 1888, stran 191. Kar je bilo takrat rećeno v prospeh našega društva, to velja većinoma še zdaj.

Dobrotnikov je omenil že gosp. prvomestnik, vendar naj dopolnim še nekoliko to skromno, a vaŹno točko v podroćji „Narodne šole“.

Kakor prejšnja leta tudi pretećeni dve društveni dŹbi poklonil je gosp. dr. vitez Fran Moćnik, umirovljeni c. kr. deŹelni šolski nadzornik v Graecu, „Narodni šoli“ svojo znatno podporo, ki je zanjo ne samo velike materijelne, marveč še veće moralne vrednosti. Njegova blagovoljna darila so za društvo takorekoč priznanja plemenitemu namenu, kateri si je „Narodna šola“ zapisala na svoj prapor, in to priznanje je gotovo tehtno, ker prihaja od visocega dostojanstvenika, toli zasluŹnega za avstrijsko in osobito za šolstvo naše oŹje domovine. Slava torej našemu častnemu članu! Bog ga ohrani še mnogo let!

Druzega za društvo zasluŹnega gospoda in stalnega podpiratelja — žal — pa nam je smrtna kosa vzela. Nad njegovo gomilo Źalovati imamo vsi učitelji povoda dovolj, osobito starejši smo v preblagem ranjkem zgubili velikega zagovornika in dobrotnika; sploh pa je bil poznavatelj našega šolstva „in optima forma“. Kakor druga narodna društva podpiral je tudi „Narodno šolo“ do lanskega leta, ne da bi hotel kdaj imenovan biti. Ohranimo hvaleŹen spomin preblagemu ranjkemu gosp. Ivanu Hozhewarju! (Dalje sledi.)

Politićni pregled.

V Ljubljani, 4. septembra.

Notranje deŹele.

V krogih ministerstva notranjih zadev se govori o umirovljenju namestniškega svėtnika A. viteza Eluschega v *Poreću*; sedanjí tajnik, okr. glavnik pl. Czermak bo imenovan za vladnega zastopnika v isterskem deŹelnem zboru. Eluscheg je bil vedno velik prijatelj in odloćen pristaš italijanske stranke.

Moravski deŹelni zbor se bo neki dné 3. oktobra sešel. DeŹelni odbor je sklical enketo, s katero se bo posvetoval o deŹelnem posojilu 10 do 12 milijonov. DeŹelnemu zboru se bo že v prihodnjem zasedanju predložila dotićna predloga.

Rogoviljenje **Kossuthovih** čestilcev nima niti konca niti kraja. Komaj je minola zadnja slovesnost, že je zopet sklenil dotićni odbor, da bo skupno z dijaki dné 21. septembra kot v 87. rojstni dan Kossuthov priredil banket, ples itd. Menda bi vlada mogla vendar nekoliko pristrićhi peruti onim vroćekrvnim Madjarom, ki v nebesa povzdigujejo zakletega sovraŹnika naše presvetle cesarske hiše?

vojašnico. Tam smo javili načelniku postaje, da smo došli srećno — s plenom domov in da je vse — „hudodelci“ in blago — v varnem zavetju. Potem smo vredili in osnaŹili vse svoje stvari ter se šli nekoliko odpoćit...

Drugi dan se je vršila obravnavna z vjetimi tihotapci. Ker niso imeli kazni s čim plaćati, bili so obsojeni v zapor, in sicer Grega kot glavni zlikovec na šest tednov, druga dva po jeden mesec. In to kazen so takoj nastopili...

Tabak pa je zapál državi v last, in ko smo ga pri ondotném zaloŹniku stehali, bilo ga je vsega nad poldrugi meterski cent! — Ker ni finanćni čarar razven vtihotaplenega blaga ničesar mogel dobiti, nam tudi ni nikaka znatna nagrada pripala, pač pa javna — uradna pohvala!

A zadošćevalo nam je to, da smo zasaćili vodjo tihotapcev, ki so s hrvatske in ogerske strani prenašali tabak na štajersko zemljo, tođ ga prodajali in čararu škodo delali. Vse je po mestu govorilo nekaj dnij le o — „Gregi Tobakarju“, da je vjet ter zaprt in da boe sedel celih šest tednov, na trdem spal in pa postil se vmes! „Prav je tako,“ — dejali so ljudje, — „še premalo je zánj!“... Gradčau.

Vnanje države.

V Rimu je dne 30. avgusta izšla brošura pod naslovom: „*Resnica rimskega vprašanja*“, ki se pripisuje visoki osebi. Ta spis odgovarja znani razpravi nadškofa Bonamellija o rimskem vprašanju, ki je pred nekaterimi tedni vzbudila toliko pozornost in jo je pisatelj konečno preklical. Brezimi izdajatelj pravi pred vsem, da se poprej ne more misliti na spravo Vatikana z novo Italijo, dokler ta s povračilom ne podá podlage za sporazumljenje. Na to pa mlada Italija ne misli, kar dokazuje že okoliščina, da vlada strastno napada vse spravo namerjajoče težnje. Nič ni bolj opravičeno in pravim koristim cerkve ugodnejše, nego neprestano naglašati pravice sv. Stola do teritorialne neodvisnosti. Jedro te razprave je razmotrivanje, da papeževa neodvisnost ne nasprotuje politični celostnosti Italije. Sploh je pa dokazano, da razkolniki z razrušenjem papeževe oblasti ne namerjajo italijanske enotnosti, marveč vse kaj drugega. Toda tudi, ko bi se združena Italija ne vjemala z neodvisnostjo apostolskega Stola, podvreči bi se morale narodne koristi pod splošnje cerkvene in človečanske interese. V brošuri navedene misli niso nove, a so vredne, da se vedno zopet in zopet naglašajo.

Shod *arbskih* pravoslavnihi duhovnikov, ki zboruje v Niši, je poslal kralju Aleksandru I. brzojaven pozdrav. Namen temu posvetovanju je duševni in gmotni napredek duhovniškega stanu. V ta namen se bo osnovalo duhovniško društvo brez politične barve. — Liberalna stranka je predvčeraj postavila kandidate za belgrajsko volitev v skupščino.

Bolgarska „Svoboda“ razpravlja še enkrat odlikovanje majorja Grujeva z ruskim redom svetega Stanislaja, ter pravi, da bi morala bolgarska vlada prepovedati svojim podanikom ruske rede sploh, posebno pa oni sv. Stanislaja, kateri nosi sedaj bolgarski izdajica. — Princ je povodom sultanove obletnice poslal temu brzojavno čestitko.

„Politiki“ se iz Berolina javlja, da je *ruski* car že uradno naznanil svoj prihod *nemški* vladi. Vkrca se je baje včeraj v Kodanju ter je prišel menda danes preko Kiela v Potsdam, ne da bi stopil na berlinska tla. Ura prihoda še ni dognana, a skoro gotovo med 12. in 1. uro popoldne. Cesar Viljem je prišel pred čeraj zvečer v Potsdam, da je osebno nadzoroval priprave za sprejem Aleksandra III. — Peterburški dopisnik novyorškega „Herald“ pa pravi, da v tem oziru ni še nič gotovega, pač pa to, da bo ruski prestolonaslednik obiskal pariško razstavo, in sicer ne „incognito“, marveč kot uradna oseba, kajti carjevič bo izstopil vsled Carnotovega vabila v Elysée-ji.

„Post“ potrjuje vest, da bo *pruski* finančni minister pl. Scholz odstopil. Scholz se zdaj mudi v okolici Konstancie ter se baje ne bo več povrnil v Berlin. O nasledniku njegovem ni še nič znanega. Vzrok njegovi ostavki so razprtije glede financ.

Vsi *francoski* listi na dolgo in široko razpravljajo volilni manifest grofa Pariškega. „La Presse“, glasilo Boulangerjevo, pravi, da se prine moti, če misli, da bo iz revizije navstalo kaj drugega, nego poštena republika. Monarhična načela in splošnja volilna pravica se ne vjemate, kakor tudi francoski narod ne misli, da bi se odpovedal svoji suverenosti. Obe stranki pa zasledujeta skupni cilj, boj zoper oportunistko republiko. — „XIX. Siècle“ je dobil iz Londona poročilo, da bo Boulanger teden dni pred volitvami prišel v Pariz, da se izroči sodišču in odgovori na zatožbo. Priprave za odpotovanje pa se vrše tajno, ker noče, da bi ga že na francoski meji zgrabili. Boulanger še vedno upa, da bodo imele volitve zanj dober uspeh, ne tako pa njegovi prijatelji, ki so večinoma že obupali. „Frankf. Ztg.“ vé, da bodo Boulangerja, kakor hitro bo prišel v Pariz, postavili pred vojno sodišče. — Minister notranjih zadev je razposlal prefektom zaupno okrožnico, v kateri jim daje navodila za volitve sploh in posebno še glede postave o večjem številu kandidatur.

V *Španiji* prihaja z neko vstrajnostjo od časa do časa na politično površje vprašanje o pristopu k trodržavni zvezi. „Imparcial“, vplivno glasilo ministerske stranke, odločno pobija to namero, naglašajoč, da vsaka zveza zoper Francijo škoduje španskim narodnim koristim. Nujno opominja vlado, naj ostane v vseh mejnarodnih zadevah nevtralna in naj se ne klanja Bismarckovim ukazom. V ravno tem smislu pišejo skoraj vsi ostali španski liberalni listi.

Iz Aten se je zadnje dni neprestano poročalo o mesarjenju Turkov mej krščanskim prebivalstvom na *Kreti*. Sedaj so pa mohamedanci obrnili nož; „Pol. Corr.“ namreč iz turškega vira javlja iz Kneje, da izvršujejo grozodejstva kristijanjanje, ter navaja na podlagi „uradnih listin“ nastopno: Prebivalce vasi Episkopija so izvalili iz sela, češ, po noči bodo vstajniki napadli ta kraj; komaj pa so mohamedanci zapustili svoja bivališča, planili so kristijanjanje v vas, začeli pleniti in ropati ter so konečno vsa poslopja vpepelili. Isto se je zgodilo mohamedanskim vsem Kaliosu, Vukolisu, Agi-Yorgiju in Abaciji. Mohamedancem predbacivane nasilnosti so le čini silobrana zoper napade krščanskega prebivalstva. — Kdor verjame!

Iz *Masave* poroča „Agenzia Stefani“: V Osmari so italijanski vojaki poleg trdnjave Betmahe, ki je brez topništva nepremagljiva, tudi sosednjo vi-

šavo zasedli in utrdili. Vojaki nujno delajo, da bi spopolnili utrdbe, skladišča in bivališča ter tako zavarovali italijansko posest v Hamasenu.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

IV. Gospod zbornični svetnik Anton Klein poroča, da so občinski zastopi v Beli peči, Kranjski gori in na Jesenicah prosili, da bi se napravile v teh krajih s pošto zvezane brzojavne postaje.

Na Jesenicah je gotovo brzojavna postaja zelo potrebna, ker so na Savi in v Javorniku velike tvornice za železo in jeklo in se zdaj zida na Savi prav blizu Jesenic velika tvornica za izdelke iz železa, ki utegne promet zelo povečati, ker se bode v njej izdelovalo mnogo blaga, katero se doslej na Kranjskem ne izdeluje, temveč na Kranjsko uvažja. Tvornica bode imela mnogo trgovskih zvez ne le v Kranjski, ampak tudi v drugih kronovinah Avstrije, na Ogerskem, Hrvatskem in tudi v inozemstvu. Tedaj bode gotovo tudi mnogokrat potrebovala brzojavnega dopisovanja. V tem kraju in v bližini stanuje pet trgovcev s čebelami, kateri imajo razsežno trgovino v inozemstvu. Na Jesenicah koplje se mnogo mavca, ki se prodaja ne samo na Kranjskem, ampak se tudi pošilja na Hrvatsko in Štajersko. Tudi domači obrtni izdelki, pletene nogovice, jopice in hlače, pošiljajo se na Koroško in Štajersko. Pet žag izdeluje dile in drugi žagani les, in trgovina z lesom v obče je zelo živahna. Poletne mesece je na Jesenicah, Savi in Planini mnogo tujcev, ki velikokrat rabijo telegraf. Zajedno je treba omeniti, da bi občinski uradi na Jesenicah, v Koroški Beli in na Dovjem, ter župni uradi v teh treh krajih mnogokrat rabili brzojavno postajo.

V Kranjski gori je c. kr. okrajno sodišče, c. kr. davčni urad, c. kr. notarijat, občinski in župni urad, c. kr. poštni urad, c. k. žendarmerska postaja, dacarski urad, dalje so tu zastopniki več zavarovalnic. Kranjska gora je središče precej razsežnega sodnega okraja, kamor prihaja mnogo ljudij iz družih sodnih okrajev. Brez dvojbe je tedaj, da so takim krajem, kakor je Kranjska gora, brzojavne postaje neizogibno potrebne in tudi koristne v mnogih ozirih. Neovržno je, da je jeden najvažnejših činiteljev v prospeh občin telegraf. Ljudstvo se peča v prvi vrsti s kmetijstvom, ali vendar se mora žito in moka uvažati iz drugih krajev. Živinarstvo, osobito pa ovčarstvo, je živahno, in prodajalci kakor kupci živine pogrešajo čisto brzojavne zveze z drugimi kraji. Lesna trgovina je obsežna in v Kranjsko goro prihaja radi lesa mnogo kupcev. Po leti hodi iz tega kraja veliko moških šumarit na Štajersko, katerim bi tudi mnogokrat v važnih stvarih koristila brzojavna postaja. Res, da se tudi more brzojaviti na železnični postaji, toda te postaje so v prvi vrsti za železnične namene in še le potem za stranke, torej se ne more zahtevati, da bi vse to storile, kar storé državne brzojavne postaje. V Kranjski gori in bližnjih vaseh je mnogo trgovcev, ki vsi želé, da se ustanovi brzojavna postaja. Kranjska gora in Podkoren sta priljubljeno letovišče.

V občini belopeški je kaj razširjena obrtnost in prebivalci si zaslužijo mnogo v tvornicah za jeklene in železne izdelke, v tvornici za leseno volno ter na žagah. Delavcev je v teh tvornicah do 200 in smelo se trdi, da obrt preživlja nad 500 ljudij. Poleg teh večjih obrtnih podjetij je tudi več malih obrtnikov in trgovcev. Lesna trgovina je tudi precej živa. Poudariti je tudi treba, da sta pri Beli peči obče znani jezeri, ki ju vsako leto prihaja na stotine ljudij gledat; dalje je Bela peč zelo priljubljeno letovišče. Vse to sili vsakega razumnika, da mora vprašati, zakaj še nima ta kraj brzojavne postaje.

Na podstavi rečenega predlaga torej odsek:

„Slavna zbornica naj se v svojem poročilu do c. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva izreče za napravo brzojavnih s pošto zvezanih postaj na Jesenicah, v Kranjski gori in Beli peči.“

Predlog je bil sprejet.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

(Volilni shod.) Državni poslanec g. dr. Andrej Ferjančič bode prihodnjo nedeljo (dne 8. t. m.) v čitalnični dvorani v Vipavi po božji službi v Logu (okoli poludne) poročal o svojem delovanju v državnem zboru. Vsi p. n. volilci so uljudno povabljeni.

(Železnica Ljubljana-Kamnik.) Trgovinsko ministerstvo je potrdilo predložene načrte podjetnikov g. barona Lazarinija in g. Al. Prašnikarja.

Delo se bode najbrže že letos pričelo pri črnuškem mostu.

(Šolska vest.) Naučno ministerstvo je bivšega ravnatelja na državni nižji realki v Seretu v Bukovini, g. dr. Rudolfa Junovieza, pridělilo tukajšnji veliki realki in mu izročilo začasno vodstvo.

(V knezoškofjsko deško semenišče.) „Collegium Aloisianum“ vsprejeti so na novo sledeči dijaki: J. Jerše, šestošolec, iz Šmartina pri Kranji; Ivan Capuder, petošolec, iz Pugleda pri Moravčah; F. Ciuha, četrtošolec, iz Zgornje Hrušice pri Ljubljani, in tretješolci: Luka Arh iz Kamne gorice, Ivan Debevec iz Postojine, Anton Koritnik iz Polhovega gradca, Ivan Merhar iz Prigorice (fara Dolenja vas), Franc Pengov od sv. Jakoba pri Savi, Ivan Petrič iz Cerkljan, Franc Pirc iz Črnega vrha pri Idriji, Josip Tičar iz Trboja, F. Verbič iz Borovnice in Franc Žemlja iz Sela pri Breznici.

(Iz Zagreba) se nam poroča: Med mnogimi, katere so bile dne 1. t. m. pri usmiljenih sestrah preoblečene kot učiteljice, bili ste tudi dve Slovenki: Frančiška Mazi iz Borovnice in Katica Ržen iz Cirknega na Goriškem. Obe ste že odpotovali na določeni mesti v Bosno, prva v Banjaluko, druga v Travnik.

(V Javorji) pri Litiji imajo od minole nedelje do prihodu sv. misijon. Dne 8. t. m. bodo praznovali stoletnico župnije.

(Prememba posesti.) Posestvo „Dolenji Rožnik“ je kupil za 24.500 gld. gosp. Jos. Čad, pekovski mojster na Poljanah.

(Oklic gospodarjem na Kranjskem.) Leta 1890 bode na Dunaji splošnja kmetijska in gozdarska razstava. — Razstava bode zavzemala vse panoge kmetijstva in gospodarstva ter bode pristopna razstavljalcem vseh dežel avstro-ogerske države. Nekatere skupine, n. pr. učila in stroji, bodo mejnarodne. — Brezdvomno so časovne razmere take, da zelo težé kmetovalcu obračati pozornost izven delokroga na podjetje, ki zahteva mnogo časa, truda in denarja. — Pa zopet so časovne razmere, katere ne pripuščajo brez oškodovanja važnih interesov izključiti se popolnoma iz svetovnega prometa in ne vdeležiti se prilike za nove kupčijske zveze. — Kranjska s svojimi raznimi pridelki in izdelki mora biti častno zastopana na tej državni razstavi. — Uvažujoč te razmere smatra c. kr. kmetijska družba kranjska za svojo dolžnost, prevzeti posredovanje za to razstavo, in zato je sestavila v ta namen posebno deželno komisijo, ki obstoji iz podpisancev. — C. kr. kmetijska družba kranjska namerava predložiti na drž. razstavi kranjsko kmetijstvo s skupno (kolektivno) razložbo, pri čemer pa bodo pravice vsakega razstavljalca nedotaknjene, troški in trud pa izdatno zmanjšani. — Pozivljemo torej prav prijazno vse kranjske gospodarje, da zglasé najkasneje do 1. oktobra t. l. one predmete, katere mislijo razstaviti, da bode potem podpisana komisija v stanu pravočasno vse ukreniti glede zglasitve in prostora na Dunaji.

V Ljubljani, dne 31. avgusta 1889.

Deželna komisija za splošno kmetijsko in gozdarsko razstavo l. 1890 na Dunaji.

Ivan Murnik m. p.,

predsednik.

W. Goll m. p.

Jos. Lenarčič m. p.

G. Pirc m. p.

(Premovanje govedi v Bledu), ki je bilo 24. m. m. vršilo se je ob najhujšem dežju. Vzlic tej nepriliki pripeljali so mnogo govedi, ki je bila z malimi izjemami vsa beljanskega plemena ter kazala, da so Gorenjci vrlo napredovali v živinoreji. Posestnike, ki so dobili premije, smo že naveli. Veseli nas, da moremo poročati, da so gospodje Ivan Mallner, hotelier v Bledu, Adolf Muhr, graščak v Gradu in Rihard Schrey, graščak na Bobnu, one vsote, katere so prejeli za premije (100 gold.), podarili blejski kmetski podružnici, in ravno tako tudi gospod Franc Legat, kateri je podaril svojo premijo radovljiški podružnici. Te vsote bodo porabile podružnice gotovo na najboljši način v prospeh kmetijstva. Kakor smo že gori omenili, bilo je v dan premovanja silno deževno in to je bilo tudi krivo, da se premovanje ni moglo toliko slovesno vršiti, kakor se je bilo nadejati po pripravah, katere je v ta namen priredil neutrudni podružnični predsednik g. Anton Hudovernik. K premovanju, katero je počastil s svojo navzočnostjo tudi družbeni predsednik g. ces. svetnik Ivan Murnik, prišlo je obilo gospodarjev, kateri so si razun živine ogledali

tudi delo z žitočistnim strojem in pridelke sirarske zadruge v Selu. — Podružnica v Bledu si misli zidati ob svojem posebno hišo za stroje ter za skupno izdelovanje sadnega mošta, in naše družbe odlični član, ki pa noče biti imenovan, podaril je podružnici v ta namen 20 gl., ter tudi g. Jos. Bobisut, ravnatelj v Celju, 3 gl. in sicer zato, ker ga je nad vse veselilo izgledno vedenje kmetskih gospodarjev ob premovanji. — Želimo, da bi to premovanje obrodilo mnogo najboljšega sadu!

(Imenovanja.) Justični minister je imenoval pristava moške kaznilnice v Kamnu ob D., Josipa Reisela, kontrolorjem in zdravniku dr. Schimma hišnim zdravnikom v novi moški kaznilnici v Mariboru.

(Vipavska slavnost.) Vspored veselici dné 8. t. m.: 1. Anton Nedvčed: „Zvezna“, moški zbor. 2. Prolog k slavnosti, sestavljen J. Kostanjevec, deklamuje gđ. Hribarjeva. 3. Anton Nedvčed: „Pozdrav“, moški zbor s samospelom za bariton. 4. Slavnostni govor. 5. Anton Förster: „Pjevajmo“, moški zbor. 6. Iv. pl. Zajc: „Zrinjski Frankopanka“, moški zbor. 7. Dr. Vošnjak: „Svoji k svojim.“ Vseloigra v enem dejanji.

Raznoterosti.

— Jezikovni vzgledi, poslovenjeni po besedah iz „temeljnih“ nemških listov. Neki šlezjski časopis piše: „V novem šolskem poslopi so tri lepe učilne sobe za 300 učenk, ki leže ena poleg druge.“ — Neki pomorski list navdušeno opisuje slavnost ter pravi: „Slavnostni vsopred je bil veličasten in pol milje dolg, ravno takó tudi govor gospoda superintendenta.“

— Pri vojaških vajah 25. pehotne divizije dné 30. avgusta je med Hetzendorfom in Speisingom neki vojak petkrat z ostro nabasano puško ustrelil ter ubil nekemu častniku konja. Takojšnja preiskava je pokazala, da je mož pri razdelitvi patronov po pomoti dobil zavoj ostrih namesto „slepih“ patronov.

— Žrtva ponarejenih zob. Soprog du-najskega polirja Parasola je padla tako nesrečno na tla, da je ostala na mestu mrtva. Toda še le pozneje so prišli na sled pravemu vzroku smrti. Pri padcu je skočilo ponarejeno zobovje nesrečnici v grlo, in ker pri njeni nezavednosti ni nikdo slutil te okoliščine, umrla je vsled zadušenja.

— Angleški sodnik praša nekega vlačugarja, ali je oženjen. Ko je zatoženec zanikal to vprašanje, rekel je sodnik: „No, to je še edino dobro za Vašo ženo.“

— Američanski pridigar je z gromovitimi besedami razkladal starišem dolžnosti do otrok ter konečno zaklical: „Pomislite, o stariši, če tudi nimate otrok, da jih bodo morda imeli Vaši sinovi in hčere.“

Telegrami.

Jaroslav, 3. septembra. Cesar je z namestnikom sémkaj došel. Na potu so ga v Krakovem, Bohniji, Tarnovu in Rzeszovu slovesno pozdravili. Skozi praznično okrašeno mesto se je cesar odpeljal v Pavlosjev, kjer je do 6. dné t. m. njegovo glavno bivališče. Tam so ga pričakovali višja duhovščina, tajni svétniki, plemstvo in poslanci. Deželni maršal Tarnowski ga je v imenu deželnega zbora in plemstva pozdravil. Cesar je v svojem

odgovoru naglašal, davedno skrbí za blagor Gališke, katere zastopniki so se vedno potezali za veljavo države.

Jaroslav, 4. septembra. Včerašnja razsvetljava mesta veličastna. Danes zjutraj ob 7. uri je cesar s spremstvom odšel k vojaškim vajam, odkoder se je opoldne povrnil. Popoldne si je ogledal mesto Jaroslav in vojaške naprave.

Umrli so:

V bolnišnici:

1. septembra. Ivan Polanšek, delavčev sin, 10 let, osteomyelitis spontanea.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	737.9	15.0	brezv.	megla	0.70
3. 2. u. pop.	737.6	25.4	sl. vzh.	jasno	dež
9. u. zveč.	738.6	17.6			

Srednja temperatura 19.3° za 2.8° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

4. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 55 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16 „	84 „ 35 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	100 „ 95 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 55 „
Akoije avstr.-ogerske banke	907 „
Kreditne akoije	304 „ 10 „
London	119 „ 35 „
Srebro	— „
Francoski napoleonid.	9 „ 47 „
Cesarski čekini	5 „ 64 „
Nemške marke	58 „ 22 1/2 „

Tržne cene v Ljubljani

dné 4. septembra.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	6	50	Špeh povojen, kgr.	—	70
Rež,	5	33	Surovo maslo,	—	76
Jecmen,	4	33	Jajce, jedno	—	2
Oves,	2	83	Mleko, liter	—	8
Ajda,	4	83	Goveje meso, kgr.	—	54
Proso,	4	66	Telečje	—	50
Koruz,	4	66	Svinjsko	—	56
Krompir,	2	05	Kostrunovo	—	32
Leča,	12	—	Pisane	—	52
Grah,	13	—	Golob	—	18
Fižol,	11	—	Seno, 100 kgr.	2	23
Maslo, kgr.	—	86	Slama,	2	32
Mast,	—	68	Drva, trda, 4 mtr.	6	40
Špeh svež,	—	56	„ mehka, „	4	20

Zahvala in priporočilo.

Udano podpisani zahvali se tem potom prečast. duhovščini in sl. občinstvu za dosedanje naklonjenost ter se ob enem priporoča tudi v bodoče v izvrševanje vseh v

čevljarsko obrt

vštevajočih se del. Za točno, lično in trpežno izvršenje jamči, istotako za mogoče nizko ceno. Spoštovanjem

Matija Horvat,

čevljarski mojster,

(16) v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32.

Tujci.

2. septembra.

Pri **Mattiu**: Schioppo, Ocolomides, Lisek, Colojani, Carelli, Detrosin, Gisela pl. Reya, zasebnica, in Heln, c. kr. štabni zdravnik, iz Trsta. — Megnier iz Reke. — Tanko iz Ribnice.

Pri **Stona**: Glass, lesni trgovec, iz Siska. — Birman, trgovec, iz Grada.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Universae medicinae

D^R. JULIJ DEREANI

praktični zdravnik

(3-2)

v Kamniku št. 22, poleg šole.

Izdajatelj: Matija Kolar.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik

Odda se

služba cerkvenika in organista

v Svibnem. (3-1)

P. Radeče pri Zidanem mostu.

Zahvala.

Dne 9. avgusta t. l. pobila je toča v Ribniški dolini in je naredila na poljskih pridelkih veliko škode. Podpisani bili smo pri

c. kr. priv. občni zavarovalnici

(„Assicurazioni Generali“) v Trstu

po njenem zastopniku v Ribnici za poljske pridelke zavarovani; to društvo pustilo je takoj po svojem reprezentantu g. Konstantinu Tagliapetriju v Ljubljani škodo ceniti in je to danes dné 18. avgusta t. l. tako promptno plačala, da se zato dolžni čutimo društvu javno zahvaliti se in je p. n. občinstvu kot najbolj renomirano najtopleje priporočamo.

V Ribnici: Jos. Klun l. r., Jak. Klun l. r., Jos. Pelc l. r., J. Oberman l. r., Mat. Lovšin l. r. V Brovači: A. Kersnič l. r. V Goričevasi: M. Ambrožič l. r., J. Lovšin l. r. V Nemški vasi: J. Češarek st. l. r., J. Češarek ml. l. r., Miha Tanko l. r., J. Tanko l. r., J. Klun l. r., J. Boje l. r. V Bukovici: F. Klun l. r. V Sušjah: A. Prijatelj l. r. (1)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljudek Poljščanec,

za Františkansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najdneje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (14)

Cenike na zahtevanje.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštne prosto!

Visokočastiti duhovščini

priporočam se vljudo podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kiškega srebra in iz medenine najnovejše oblike, kot

monstrane, kelihov, svetilnic, svečnikov

ltd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt.

Stare reči popravim, ter jih v ognju pozlatim in posrebrim. Čč. gg. naročniki naj mi blagovolé pošlato iste nefrankovane (14)

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštne prosto!

Radenska kislá voda ob vzožji Slovenskih goríc, ne zamenjati z Radgonsko, to je Radkersburger.

Čeravno Radenska kislá voda stoji več kakor jeden dan v odprti posodi, vendar se peni prav močno, ako se z vinom pomeša, ker ima v sebi spojene ogljikove kisline. To svojstvo pa jo odlikuje pred mnogimi drugimi kislími vodami, katere imajo navadno le prosto ali manj trdno spojeno ogljikovo kislino, ki se pogubi in razkadi kakor se steklenica odmaši.

Radein'ska

kislá voda po natriju in litiju najbogatejša

preskušeno zdravilno sredstvo proti mehurnim boleznim, protinu, kamenci v mehurju, dalje proti boleznim v želodcu, mokril, dolgotrajnem kataru dihal, zlatej žili in zlatenici.

Poskusi dr. Jer. Garroda, Biswanga, Cantanija, Ure-ja so dokazali, da ima litij največje raztopilno moč pri sečnokislíh, usednih izločkih, iz česa se sklepa na najugodnejše učinke Radenske vode.

okrepčujoča pijača z vinom ali sadnimi sokli in sladkorjem pomešana, je Radenska kislá voda v obče priljubljena.

Kopališče Radensko.

Kopanje v slatini in v jeklenici vpliva posebno pri: protinu, bolečinah mokril, mialo-krvnosti, ženskih boleznih, slabostih itd.

Stanovališča po ceni. Prospekt (brezplačno) od ravnateljstva:

Kopališče Radenci blizu Ljutomeru.

Zaloga kisle vode pri: F. Plautzu in M. Kastner-ju v Ljubljani. (14)

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.